

22.2.2021

Valtakunnanvoudin kanslia

UOL/00289/21

Eduskunnan lakivaliokunta
LaV@eduskunta.fi

Viite:

Lausuntopyyntönne 3.2.2021, HE 246/2020 vp

**LAUSUNTO LAKIVALIOKUNNALLE HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ
LAEIKSI HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYSTÄ RIKOSSEURAAMUS-
LAITOKSESSA SEKÄ VANKEUSLAIN JA ERÄIDEN MUIDEN SEU-
RAAMUSTEN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA ANNETTUIJEN LAKIEN
MUUTTAMISESTA**

Pyydettyä lausuntonaan Ulosottolaitoksen keskushallinto (valtakunnan-
voudin kanslia) esittää seuraavaa.

Valtakunnanvoudin kanslia pitää hallituksen esitystä perusteltuna ja kan-
natettavana. Tässä lausunnossa hallituksen esitystä on kommentoitu tar-
kemmin siltä osin, kuin ehdotetuilla muutoksilla on liittymäkohtia ulosotto-
menettelyyn.

Laki henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa

Hallituksen esityksen mukaan lain 23 § antaisi Rikosseuraamuslaitok-
selle voimassa olevaa lakia vastaavasti mahdollisuuden luovuttaa oma-
aloitteisesti tietoa ulosottoviranomaiselle. Lakiehdotuksen mukaan sen li-
säksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja
muualla laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitos voi salassapitosään-
nösten estämättä ja myös oma-aloitteisesti luovuttaa ulosottoviranomai-
selle tuomittua, vankia, tutkintavankia ja yhdyskuntaseuraamusta suorit-
tavaa henkilöä koskevat rikosseuraamusrekisterissä olevat seuraavat tie-
dot, jos tiedot ovat tarpeen ulosottoa varten tai rangaistuksen täytäntöön-
panemiseksi:

1) tiedot rikoksista ja tuomioista sekä rangaistuksen täytäntöönpanon tai
tutkintavankeuden toimeenpanon alkamisesta ja päättymisestä;

2) tiedot vangin ja tutkintavangin sijoittamisesta Rikosseuraamuslaitok-
sessa, osallistumisvelvollisuuden täyttämisestä siviilityöluvalla ja siviili-
työpaikasta sekä vangille ja tutkintavangille maksetusta käyttörahasta,
toimintarahasta ja palkasta sekä siitä tehtävistä pidätyksistä, vankilassa
mukana olevista tai sinne toimitetuista varoista ja arvokkaasta omaisuu-
desta.

Muutoksena voimassa olevaan lakiin on ehdotetun lain 23 §:n 1 momentin 2 -kohdassa säädetty Rikosseuraamuslaitoksen mahdollisuudesta luovuttaa oma-aloitteisesti tietoa ulosottoviranomaiselle vangin ja tutkintavangin vankilassa mukana olevista tai sinne toimitetuista varoista ja arvokkaasta irtaimesta. Valtakunnanvoudin kanslia pitää esitystä tältä osin perusteltuna ja kannatettavana.

Ulosottomiehellä on ulosottokaaren 3 luvun 67 §:n perusteella oikeus pyydettyäessä saada toiselta viranomaiselta kaikki kyseisen viranomaisen tiedossa olevat velallisen omaisuutta ja varallisuutta koskevat tiedot. Ulosottomiehellä ei ole kuitenkaan ilman Rikosseuraamuslaitoksen oma-aloitteista tiedonluovutusoikeutta juurikaan käytännön mahdollisuuksia kohdentaa täytäntöönpanotoimia vangin hallusta löytyvään varallisuuteen. Rikosseuraamuslaitoksessa sekä Ulosottolaitoksessa on pidetty epäkohtana sitä, ettei Rikosseuraamuslaitos ole voinut voimassa olevan lain perusteella välittää oma-aloitteisesti ulosottoviranomaiselle tietoja vangilla olevasta ulosmittauskelpoisesta omaisuudesta. Rikosseuraamusviraston oma-aloitteisen tiedonanto-oikeuden säätäminen laissa siten, että se kattaa myös edellä mainitun muun vangin hallussa olevan tai vangille toimitetun varallisuuden on täytäntöönpanon tehokkuuden ja viranomaisten välisten tiedonkulkua koskevien säännösten tarkoitus huomioiden perusteltua. Ehdotetun lain mukaisella tiedonluovutusoikeudella vältetään voimassa olevan lain tulkintaan liittyviltä kysymyksiltä, jotka myös eduskunnan oikeusasiamiehen mukaan ovat aiheuttaneet käytännön ongelmia.

Vankeuslaki

Vankeuslain 2 luvun 10 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että sakon muuntorangaistuksen lykkäystä ja lykkäyksen peruuttamista koskeva päätöstoimivalta siirrettäisiin ulosottoviranomaiselta Rikosseuraamuslaitokselle. Tämän muutoksen jälkeen Rikosseuraamuslaitos päättäisi kaikista sakon muuntorangaistuksiin vankeuslain nojalla tehtävistä lykkäyksistä ja niiden peruutuksista. Muutosta on perusteltu sillä, että Rikosseuraamuslaitoksella on parhaat edellytykset arvioida vankeuslaissa säädettyjen lykkäysedellytysten täyttymistä. Valtakunnanvoudin kanslia pitää ehdotettua muutosta tarkoituksenmukaisena.

Valtakunnanvoudin kanslialla ei ole muuta lausuttavaa hallituksen esityksestä.